

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Haridus- ja teadusminister
määrus
algtekst-terviktekst
01.09.2019
Hetkel kehtiv
RT I, 08.01.2019, 8

Haridusliku erivajadusega õpilase kutseõppeasutuses õppimise tingimused ja kord

Vastu võetud 28.12.2018 nr 35

Määrus kehtestatakse [kutseõppeasutuse seaduse](#) § 32 lõike 7 alusel.

§ 1. Määruse reguleerimisala

(1) Määrus reguleerib haridusliku erivajadusega õpilase kutseõppe tasemeõppe korraldamist, sealhulgas haridusliku erivajaduse tuvastamist ning tugimeetmete rakendamist.

(2) Määruse rakendamisel rakenduskõrgkoolis täidab käesolevas määruses direktorile pandud ülesandeid rakenduskõrgkooli rektor.

§ 2. Haridusliku erivajadusega õpilane

Käesoleva määruse tähenduses on haridusliku erivajadusega õpilane isik, kelle erivajadusest tingitud täiendava toe vajadus õpiprotsessis on tuvastatud ning kes vajab õppekavas seatud õpiväljundite saavutamiseks muudatusi või kohandusi õppeajas, õppemetoodikas, hindamismetoodikas, õppekorralduses, õppematerjalides või õppekeskkonnas.

§ 3. Kutseõppeasutuse ülesanded haridusliku erivajadusega õpilase õppe korraldamisel

(1) Kutseõppeasutus (edaspidi *kool*) loob haridusliku erivajadusega õpilasele tingimused kutseõppeks ja toetab valmisoleku kujunemist tööturule sisenemiseks. Õpilase individuaalsusega arvestamiseks võib kool teha §-s 2 loetletud muudatusi või kohandusi, mis võimaldavad õpilasel saavutada õppekavas seatud õpiväljundid.

(2) Haridusliku erivajadusega õpilase õppekava nominaalkestusest pikema õppeaja vajaduse kinnitab kooli direktor käskkirjaga tugirühma põhjendatud ettepaneku alusel ning õpilase või tema seadusliku esindaja nõusolekul. Õppeaega on võimalik pikendada kuni ühe õppeaasta võrra, seejuures ei või pikendatud õppeaeg ületada asjaomase õppekava nominaalkestust. Vastav märge tehakse Eesti Hariduse Infosüsteemi (edaspidi *EHIS*).

(3) Haridusliku erivajadusega õpilasele kutseõppeks tingimuste loomisse kaasab kool vastavalt vajadusele kooli pidaja, riigiasutused ja õpilase elukohajärgse kohaliku omavalitsuse üksuse, ettevõtete esindajaid ja teisi koostööpartnereid.

(4) Kooli ja kohaliku omavalitsuse üksuse koostöö korraldamisel ja ülesannete jaotamisel lähtuvad osapooled kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest, sotsiaalhoolekande seadusest ja teistest asjaomastest õigusaktidest.

(5) Koolile rehabilitatsiooniplaani esitanud haridusliku erivajadusega õpilase õppetöö korraldamisel arvestatakse rehabilitatsiooniplaanis toodud soovitusetega ja tehakse koostööd rehabilitatsiooniteenuse osutamisse kaasatud osapooltega.

(6) Õpikeskkonna korraldamisel ning kujundamisel arvestab kool õpilase erivajadusega ning ehitusseadustikus ja teistes asjaomastes õigusaktides sätestatud nõuetega. Kutseõppeks paremate tingimuste loomiseks võib õppetööd läbi viia ka väljaspool kooli territooriumi.

§ 4. Kooli ülesanded nõustamisel ja töötajate ettevalmistamisel

(1) Kool nõustab õpilaskandidaati või tema seaduslikku esindajat õpilaskandidaadi potentsiaalile vastava eriala ja õppekava taseme valikul, hinnates tema valmisolekut saavutada õppekavas seatud õpiväljundid ja siirduda peale õpinguid tööturule või edasisse õppesse.

(2) Kool teavitab vajadusel haridusliku erivajadusega õpilast või tema seaduslikku esindajat sotsiaal- ja tööturuteenustest ning toetustest nii õpingute ajal kui kooli lõpetamisel, toetamaks õpiprotsessi ning siirdumist tööturule.

(3) Kool tagab kooli personali valmisoleku haridusliku erivajadusega õpilastega töötamiseks, sealhulgas tugispetsialistide teenuse kättesaadavuse ning võimaluse läbida asjaomaseid täienduskoolitusi.

§ 5. Haridusliku erivajaduse tuvastamise alused ja kord

(1) Sobiva tugiteenuse või tugimeetme rakendamiseks tuvastab kool õpilase haridusliku erivajaduse, seejuures on koolil õigus töödelda asjaomastesse riiklikesse infosüsteemidesse kantud andmeid kooli vastuvõetud õpilase kohta.

(2) Haridusliku erivajaduse tuvastamiseks ning vajalike tugiteenuste või tugimeetmete määramiseks ja rakendusplaani koostamiseks, sealhulgas meetmete tulemuslikkuse hindamiseks, muutmiseks ning rakendamise lõpetamiseks, moodustab kool tugirühma, kuhu lisaks tugispetsialistidele kuuluvad haridusliku erivajadusega õpilase rühmajuhendaja ja vajadusel õpiprotsessiga vahetult seotud õpetajad.

(3) Kool määrab töötaja, kes vastutab haridusliku erivajadusega õpilaste õppekorralduse ja tugirühma töö koordineerimise eest, sealhulgas õpilase erivajaduse tuvastamise ja tugimeetmete määramise korraldamise ning rakendamise tulemuslikkuse jälgimise ja dokumenteerimise eest. Määratud töötaja ülesannete hulka kuulub koolisisese teavitustöö koordineerimine vastutusvaldkonnas.

(4) Vastutav töötaja ja tugirühm kavandavad haridusliku erivajadusega õpilase õpinguid koostöös õpilase ja vajadusel tema seadusliku esindajaga.

(5) Vastutava töötaja ja tugirühma ülesanded ning töökorra kinnitab direktor käskkirjaga ning teavitab kooli nõukogu.

§ 6. Tuvastatavad hariduslikud erivajadused

Tugirühm võib sobiva tugiteenuse, tugimeetme või mõlema samaaegseks rakendamiseks tuvastada järgmisi hariduslikke erivajadusi:

- 1) püsivad õpiraskused, mis avalduvad suulise- ja kirjaliku kõne, arutlus- ja meenutusoskuste või teabe struktureerimise ja arvutamisoskuse valdkonnas ning mille tuvastamise aluseks on üldjuhul märges asjaomases riiklikus infosüsteemis, selle puudumisel tervishoiutöötaja väljastatud tõend või eripedagoogi või logopeedi dokumenteeritud hindamistulemused või kooli lõputunnistus, rehabilitatsiooniplaan või kooli tugirühma dokumenteeritud otsus;
- 2) intellektipuue, mille tuvastamise aluseks on üldjuhul märges asjaomases riiklikus infosüsteemis, selle puudumisel põhikooli lõputunnistus lihtsustatud riikliku õppekava läbimise kohta või rehabilitatsiooniplaan;
- 3) emotsionaalsed raskused, käitumisraskused, mille tuvastamise aluseks on üldjuhul märges asjaomases riiklikus infosüsteemis, selle puudumisel tervishoiutöötaja väljastatud tõend või eripedagoogi dokumenteeritud hindamistulemused, rehabilitatsiooniplaan või kooli tugirühma dokumenteeritud otsus;
- 4) nägemispuue, mille tuvastamise aluseks on üldjuhul märges asjaomases riiklikus infosüsteemis, selle puudumisel tervishoiutöötaja väljastatud tõend või nägemispuuetega õpilaste kooli lõputunnistus või rehabilitatsiooniplaan;
- 5) kuulmispuue, mille tuvastamise aluseks on üldjuhul märges asjaomases riiklikus infosüsteemis, selle puudumisel tervishoiutöötaja väljastatud tõend või kuulmispuuetega õpilaste kooli lõputunnistus või rehabilitatsiooniplaan;
- 6) liikumispuue, mille tuvastamise aluseks on üldjuhul märges asjaomases riiklikus infosüsteemis, selle puudumisel tervishoiutöötaja väljastatud tõend või rehabilitatsiooniplaan;
- 7) terviseisund, mille tuvastamise aluseks on tervishoiutöötaja väljastatud tõend;
- 8) õpingute alustamiseks ebapiisav eesti keele oskus, mille tuvastamise aluseks on põhi- või keskkhariduse omandamist tõendav dokument või kooli tugirühma otsus.

§ 7. Tugiteenuste ja -meetmete määramine ja rakendamine

(1) Kool koostöös kooli pidajaga tagab haridusliku erivajadusega õpilasele tugiteenuste, sealhulgas karjääriteenuse, õpiabi, eri- ja sotsiaalpedagoogilise ja psühholoogilise teenuse kättesaadavuse ning rakendab vajadusel tema toetamiseks järgmisi hariduslikke tugimeetmeid:

- 1) individuaalse õppekava koostamine ja rakendamine;
- 2) individuaalse karjääriplaani koostamine;
- 3) õpe väikerühmas;
- 4) mõõdukas või põhjalik pedagoogiline sekkumine;
- 5) täiendav eesti keele õpe õpilasele, kes pole suuteline õpet alustama eesti keeles.

(2) Tugiteenuse või -meetme määramisel võib kool lähtuda riiklikes infosüsteemides asjaomastest andmetest.

(3) Kui väikerühma moodustamine pole põhjendatud, kuid õpperühma kaasatud haridusliku erivajadusega õpilasele vajalikud muudatused ja kohandused sekkumist eeldavad, võib kooli direktor tugirühma ettepanekul teha otsuse õpilaste arvu vähendamiseks õpperühmas või pedagoogilise sekkumise rakendamiseks.

(4) Tugirühma otsusega määratud tugimeede, selle rakendusplaan ning tugimeetme rakendamise lõpetamise tingimused kooskõlastatakse õpilase ja vajadusel tema seadusliku esindajaga ning kinnitatakse direktori käskkirjaga.

(5) Direktori käskkiri tugimeetme määramiseks on alus EHISesse vastava märke tegemiseks ning tugirühma otsus tugimeetme rakendamise lõpetamiseks on alus märke eemaldamiseks EHISest.

(6) Tugiteenused ja haridusliku erivajadusega õpilasele osutatavad tugimeetmed ning nende rakendamise põhimõtted kehtestatakse kooli õppekorralduseeskirjas.

§ 8. Määruse rakendussätted

(1) Haridus- ja teadusministri 9. mai 2014. a määrus nr 14 „Erivajadusega isikute kutseõppeasutuses õppimise tingimused ja kord” tunnistatakse kehtetuks.

(2) Määrus jõustub 1. septembril 2019. aastal.

Mailis Reps
Minister

Ivar Sikk
asekantsler (kutse- ja täiskasvanuharidus ning planeerimine) kantsleri ülesannetes